

Sygn. akt III RC 251/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Mariola Drabik

Protokolant: Paulina Całka

po rozpoznaniu w dniu 08 marca 2017 r. w Otwocku

sprawy z powództwa małoletniego S. O. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową M. O.

przeciwko P. O.

o podwyższenie alimentów oraz z powództwa wzajemnego P. O.

przeciwko małoletniemu S. O. reprezentowanemu przez przedstawicielkę ustawową M. O.

o obniżenie alimentów

o r z e k a:

1. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 26 marca 2010 roku w sprawie III RC 418/09 od pozwanego P. O. na rzecz małoletniego S. O. ur. (...) podwyższa z kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie do kwoty po 800 (osiemset) złotych miesięcznie, płatnej poczynając od dnia 08 listopada 2016 roku, do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego M. O., do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty każdej raty;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. oddala powództwo wzajemne P. O.,
4. wyrokowi w pkt. 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności,
5. koszty postępowania między stronami wzajemnie znosi.

Sygn. akt III RC 251/16

UZASADNIENIE

M. O. reprezentująca małoletniego powoda S. O. pozwem złożonym w dniu 8 listopada 2016 r. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych od P. O. na rzecz jego małoletniego syna S. O. na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku dnia 26 marca 2010 r. (sygn. akt III Rc 418/09) z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1100 zł miesięcznie (d. pozw k. 1-2v akt).

Pozwany P. O. wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz w odpowiedzi na pozew wniosł pozew wzajemny o obniżenie alimentów z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 300 zł miesięcznie (d. pismo k. 38-39akt)

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Obowiązek alimentacyjny P. O. wobec jego syna S. O. został ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Otwocku dnia 26 marca 2010 r. (sygn. akt III RC 418/09) na kwotę po 500 zł miesięcznie (d. wyrok Sądu k. 3 akt). W tym czasie matka małoletniego powoda- M. O. pracowała jako krawcowa i zarabiała 1000 zł miesięcznie. Małoletni S. miał 9 lat, uczęszczał do drugiej klasy szkoły podstawowej, zaś jego siostra K. miała 14 lat, była uczennicą kl. I gimnazjum. P. O. wraz z żoną prowadził 13 hektarowe gospodarstwo ogrodnicze, z którego w skali roku osiągał dochód w wysokości ok. 30 000 zł. Miał na utrzymaniu syna w wieku 3 lat. Żona pozwanego była zatrudniona na 1/2 etatu na stanowisku nauczyciela gimnazjum. Pozwany przebywał na zwolnieniu lekarskim z powodu operacji kolana. P. O. oraz K. M. umową z dnia 31.08.2005r. zawarli umowę majątkową małżeńską mocą której ustanowili rozdzielność majątkową. (d. akta sprawy III RC 418/09).

M. O. ma obecnie 43 lata, pracuje jako krawcowa i zarabia 1360, 69 zł netto miesięcznie, wraz z nadgodzinami ok. 2000 zł. netto miesięcznie (d. zaświadczenie k. 64 akt). Jej dodatkowy dochód stanowi świadczenie „500 plus” otrzymywane na małoletniego syna (d. informacja z O. k. 151 akt). Matka małoletniego powoda w 2015 uzyskiwała łączny dochód w wysokości 10 245, 88 zł (d. zeznanie podatkowe k. 48-49 akt). Na dojazdy do pracy wydaje miesięcznie 300 zł. Małoletni S. O. ma 16 lat i uczęszcza do III klasy gimnazjum, mieszka razem z matką oraz starszą siostrą K. (21 lat). Małoletni jada obiady w szkole, które kosztują ok. 50 zł miesięcznie. Wyżywienie miesięczne małoletniego w domu to koszt ok. 750 zł. Małoletni ma 179 cm wzrostu. Jest dzieckiem zdolnym oraz ambitnym, chce kontynuować edukację w liceum w W. oraz na studiach medycznych. W tym celu potrzebuje korepetycji z matematyki, języka angielskiego oraz chemii. Koszt miesięczny korepetycji z jednego przedmiotu to kwota 200 zł. Powód pozostaje pod opieką ortodonty z powodu wady zgryzu oraz okulisty. Z powodu nawracającego zapalenia spojówek co 2-3 miesiące jest leczony okulistycznie, koszt kropli to kwota 120 zł. Wizyta u okulisty kosztuje 120 zł. (raz na dwa-trzy miesiące). Małoletni S. uczęszcza na treningi piłki ręcznej i siatkówki, co wiąże się z koniecznością zakupu stroju i obuwia (jednorazowy koszt zakupu butów to kwota ok. 260-300 zł, stroju sportowego ok. 200 zł) oraz wyjazdów na obozy sportowe (jednorazowy koszt takiego obozu to kwota ok. 2000 zł.). Koszty utrzymania domu, w którym mieszka powód to: ok. 270 zł. miesięcznie oraz w sezonie grzewczym dodatkowo 400 zł. miesięcznie (koszt opału łącznie 2400 zł.). Matka małoletniego otrzymuje pomoc finansową od swoich rodziców. W kosztach wyjazdów wakacyjnych powoda do tej pory uczestniczyli także dziadkowie ojczyści. Dodatkowymi wydatkami, które musi pokryć matka małoletniego to obecnie koszt uczestnictwa w balu gimnazjalnym (200 zł.) oraz zakupu garnituru, butów koszu (łącznie ok. 1000 zł.) Koszt miesięcznego utrzymania małoletniego S. to, zdaniem matki powoda, ok. 2000 zł. (d. zeznania matki małoletniego M. O. k. 57-59, 138, 139 akt).

Pozwany P. O. ma 45 lat, zawód wyuczony-monter urządzeń elektronicznych, mieszka z żoną, synem A. oraz teściową w jednym domu. Jest ubezpieczony w KRUS-ie, z tego tytułu płaci kwartalnie ok. 390 zł. (ok. 130 zł. miesięcznie). K. O. (1) (żona pozwanego) pracuje jako nauczyciel w szkole średniej, zarabia 1986, 88 zł miesięcznie (d. zaświadczenie k. 77 akt). Dodatkowo prowadzi kursy językowe z 2-ech języków; angielskiego oraz rosyjskiego, dochód miesięczny z jednego kursu to ok. 700 zł. (k. 24 akt – oświadczenie pozwanego o stanie rodzinnym majątku i dochodach) Pozwany oraz jego żona nadal posiadają rozdzielność majątkową (d. akt notarialny k. 76 akt). P. O. leczy się z powodu lordozy kręgosłupa. Z tego powodu korzysta z masażu rehabilitacyjnych ok. 4 razy w miesiącu (po 50 zł. każdy)-k. 24 akt. Od listopada 2016r. pozostaje na zwolnieniu lekarskim, otrzymuje z tego tytułu zasiłek chorobowy w kwocie po 10 zł. za każdy dzień niezdolności do pracy (k. 16, 17, 154, 155 akt)- zeznania pozwanego k. 59-61, 138 i 139 akt. Pozwany rozlicza się przed urzędem skarbowym wspólnie z żoną K. O. (1). W 2015 roku pozwany i jego żona osiągnęli dochód w wysokości 43 254, 76 zł. co daje kwotę ok. 3600 zł. miesięcznie (d. zeznanie podatkowe k. 9-12 akt). Pozwany oraz jego żona otrzymują dotacje unijne w kwocie ok. 9000 zł. Teść pozwanego prowadzi gospodarstwo ogrodnicze na terenie Ukrainy. Wobec pozwanego toczy się egzekucja komornicza w sprawie alimentów na powoda (d. k. 63 akt). Rodzina pozwanego mieszka w domu jednorodzinnym o pow. ok. 130 m.kw. Koszty utrzymania tego domu to m.in. 120 zł.- opłata za energię elektryczną (raz na dwa miesiące), woda 200 zł (raz na 6 miesięcy), gaz 1000 zł (raz na 6 miesięcy) – w okresie zimowym 500 zł raz na dwa miesiące. Średni koszt utrzymania mieszkania to 500 zł. miesięcznie (oświadczenie o stanie rodzinnym i dochodach-k. 24 akt). Syn pozwanego-A. jest uczniem klasy IV

szkoły podstawowej, jada obiady w szkole (ok.40 zł miesięcznie), uczęszcza na odpłatne lekcje gry na pianinie (80 zł miesięcznie) oraz języka angielskiego (80 zł. miesięcznie). Pozwany na wyżywienie dla siebie przeznaczają kwotę ok. 500 zł miesięcznie. Jest współwłaścicielem z żoną samochodu osobowego, który kosztował 9000 zł (d. k. 44-46, 84-100, 177-118, 82 akt, zeznania pozwanego k. 59-61, 138 i 139 akt).Na pozwanym ciąży obowiązek alimentacyjny wobec córki K. O. (2) ur.(...)w kwocie po 600 zł. miesięcznie (wyrok SR w Otwocku z dnia 26 marca 2010r.-k.86 akt RC 418/09)

Pozwany nie utrzymuje kontaktów z małoletnim S. O., nie interesuje się jego potrzebami, nie uczestniczy w życiu syna-
okoliczność bezsporna.

Powyższe ustalenia Sąd oparł na zeznaniach stron oraz dołączonych dokumentach, aktach sprawy IIIRC 118/09. Sąd uznał za niewiarygodne zeznania pozwanego P. O. w części, t.j. co do podnoszonych przez pozwanego okoliczności, iż nie posiada źródła dochodu oraz nie prowadzi z żoną gospodarstwa ogrodniczego o pow. 13 ha, stanowiącego własność żony. Przeczą tym okolicznościom ustalone w postępowaniu fakty: otrzymywane przez pozwanego i jego żonę dotacje, czy wspólne prowadzenie gospodarstwa domowego przez pozwanego oraz jego żonę, zasady doświadczenia życiowego oraz logicznego rozumowania (posiadanie gospodarstwa rolnego o tak dużej powierzchni i niewykorzystywanie go do celów produkcji rolnej).

Sąd zważył, co następuje:

W przypadku zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 kro).

Zgodnie z art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro).Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie małoletniego (art.135 § 2 kro). Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków, powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie to tezy VII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86). Przez zmianę stosunków w rozumieniu art. 138 kro rozumie się więc istotne zmniejszenie lub zwiększenie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego albo też istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (tak T. Domińczyk, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. K. Piaseckiego, LexisNexis 2005 str. 839).

Nie ulega wątpliwości, iż potrzeby małoletniego S. O. w sposób istotny uległy zmianie od 26 marca 2010r. Upływ 7 lat w życiu małoletniego powoda z pewnością przyczynił się do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb. Aktualny zakres potrzeb małoletniego to przede wszystkim koszt wyżywienia (ok.750 zł. miesięcznie w domu oraz wyżywienie w szkole-ok.50 zł. miesięcznie), udział w kosztach utrzymania mieszkania (średnio ok.150 zł. miesięcznie), koszt korepetycji z matematyki, chemii oraz języka angielskiego (600 zł. miesięcznie), koszty leczenia (średnio ok.100 zł. miesięcznie), wydatki związane z uprawianiem sportu oraz wyjazdu na obozy letnie (średnio ok.200 zł. miesięcznie). Zestawienie samych tylko kosztów wyżywienia, udziału powoda w kosztach utrzymania domu oraz kosztów korepetycji , które mają charakter stały (systematyczny) daje łącznie kwotę 1550 zł. miesięcznie, która nie wyczerpuje jednak wszystkich potrzeb (leczenie, zakup odzieży, obuwia, zapewnienie wypoczynku). Stąd zakres usprawiedliwionych potrzeb powoda należy, Zdaniem Sądu, określić na kwotę ok. 1800-1900 zł. miesięcznie. Obecne alimenty od pozwanego , t.j 500 zł. miesięcznie, pokrywają zaledwie ok.1/4 tychże potrzeb. Podkreślenia wymaga fakt, iż P. O. nie interesuje się życiem syna, nie uczestniczy w nim oraz nie utrzymuje z powodem kontaktów. W tych okolicznościach, zdaniem Sądu

pozwany powinien obecnie uczestniczyć w kosztach utrzymania syna co najmniej do kwoty 800 zł. miesięcznie, co pozwoli zrealizować ok.1/2 część usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego.

Za ustaleniem alimentów w takiej wysokości przemawia szereg argumentów. Przede wszystkim pozwany ma możliwości zarobkowe i majątkowe do realizacji swojego obowiązku na wskazanym poziomie, jednak ich nie ujawnia. Nie przesądza bowiem o braku możliwości pozwanego choroba kręgosłupa i korzystanie ze zwolnienia lekarskiego. Fakt, iż pozwany mieszka z żoną, prowadzi z nią wspólne gospodarstwo domowe, wspólnie z nią rozlicza się przed Urzędem Skarbowym, świadczy o tym iż pozwany wspólnie z żoną prowadzi także gospodarstwo ogrodnicze o pow. 13 ha, tak jak miało to miejsce w roku 2009. Potwierdza powyższe także otrzymywana przez pozwanego i jego żonę dotacja unijna w kwocie 9000 zł. rocznie. Pozwany nie wykazał, aby jego możliwości zarobkowe i majątkowe uległy jakiegokolwiek niekorzystnej zmianie od 2009r. Reasumując pozwany i jego żona mają kilka źródeł utrzymania, jest to przede wszystkim dochód z gospodarstwa ogrodniczego o pow. 13 ha, praca zawodowa K. O. (1) w charakterze nauczyciela oraz na podstawie umowy o dzieło (kursy językowe), dotacje z Unii-ok.9000 zł. rocznie. Ponadto udział w utrzymaniu domu i wspólnego gospodarstwa domowego ponosi obecnie także teściowa pozwanego (zeznania pozwanego-okoliczność bezsporna).W tych okolicznościach Sąd uznał, iż P. O. posiada możliwości zarobkowe do realizacji obowiązku alimentacyjnego na poziomie 800 zł. miesięcznie. Ponadto z zeznań samego pozwanego wynika, iż kwotę zbliżoną przeznaczają na swoje utrzymanie (częściowo zeznanie pozwanego oraz k.24 akt). Z uwagi na powyższe, Sąd podwyższył alimenty od pozwanego P. O. na rzecz jego syna S. O. z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 800 zł miesięcznie i w pozostałym zakresie powództwo oddalił , t.j. co do kwoty 300 zł. miesięcznie uznając, iż matka małoletniego jest w stanie także w większym zakresie niż to miało miejsce w 2009r. , partycypować w kosztach utrzymania syna. Z tych samych przyczyn Sąd oddalił powództwo wzajemne o obniżenie alimentów. Podstawą rozstrzygnięcia Sądu jest art. 138 kro w zw. z art.135 § 1 § 2 kro. Koszty postępowania pomiędzy stronami zostały wzajemnie zniesione, z uwagi na częściowe zwolnienie pozwanego od kosztów sądowych (k.141) oraz częściowe uwzględnienie żądań stron na podstawie art. 100 k.p.c. (uwzględnienie stanowiska pozwanego w zakresie oddalenia powództwa głównego co do kwoty 300 zł. , oddalenie powództwa powoda w zakresie 300 zł., oddalenie powództwa wzajemnego co do kwoty 200 zł. oraz uwzględnienie w tym zakresie stanowiska powoda). Rygor natychmiastowej wykonalności nadano na podstawie art.333§1 pk.1 k.p.c.